

Indseen med de Undergivnes meest private Forhold er en nødvendig Følge af den militaire Stilling? Hvilket uhyre Ansvar paaligger der ikke her den Foresatte! Hvormeget maa ikke enhver Foresat ønske sig fritagen for at bryde Staven over sine Undergivnes Bæ og Vel! For den samvittighedsfulde Foresatte maa det være en høist pinlig Stilling, saa at han vil ledes til uden Videre at give sit Samtykke til ethvert Ægtekab, for ikke at staae Fare for at forspilde den Undergivnes Vel; men da er jo Loven til ingen Nytte.

Jeg skal dernæst tillade mig at henvende mig til det andet Standpunkt, hvorfra Sagen kan sees, nemlig med Hensyn til Udkomsten. Her har man vel søgt at hæve den Ubestemthed, den tidligere Lovgivning admitterede, ved senere Lovbestemmelser, hvilke vidtløstigt ere omtalte saavel i Folkethinget som her, men hvorledes kan man uden Ubillighed her foreskrive Regler? Det er tidnok udhævet, at for Enkelte, som ere flette Huusholdere, er det, som Loven bestemte, utilstrækkeligt, og omvendt. Jeg troer ikke, at man her kan give faste Regler, og Følgerne af at hindre en Forbindelse kunne være for vigtige til, at saadanne Hensyn bør tillægges den særdeles Vægt, Lovgiveren tillægger dem. Hvis man ikke vil strengt anvende disse Bestemmelser, kommer man ind paa Vilkaarligheden, saa overholdes Lovgivningen ikke, fordi man ikke kan overholde den, man anvender dens Bestemmelser paa en Maade under den ene Bestyrelse og paa en anden under en anden Bestyrelse; under een Bestyrelse kan det være let at faae Tilladelse til at indgaae Ægtekab, under en anden vanstelig. Nu har den høitærede Krigsminister, den ærede Marineminister og to af Thingets Medlemmer, som ere Militaire, udtalt sig derhen, at det er aldeles utvivlsomt, at de paaankede Lovbestemmelser ikke burde hæves, at de vare hensigtsvarende og at de vare en Følge af de militaire Forhold. Jeg veed imidlertid, at der blandt de Militaire, og det selv ældre Militaire, som her maae anses for mere upartiske Dommere, ere forskjellige Meninger om, hvad der er det Rette. Jeg har idetmindste hørt modsatte Meninger udtale af ældre Militaire, hvilket jeg maa bede særdeles udhævet. For-

saavidt man har villet gjøre gjældende, at de Militaires Ægtekaber enten ved trykkende økonomiske Forhold eller af andre Grunde kunde have Indsydelse paa den Bedkommendes Forhold i Tjenesten og sætte ham ud af Stand til i sin Fremtræden i Livet at overholde visse Regler, som Samsundet, og navnlig de Militaires Stilling i Samsundet, nu engang fordrer respecteret, skal jeg ikke indlade mig paa at nægte Muligheden deraf, men, dersom Bedkommende ved egen Brøde synker ned i en Tilstand, som bringer ham under den Linie, som han isølge sin Stilling i Samsundet skal indtage, maa han selv bære Følgerne heraf. Den Militaire er vistnok ikke her værre faren end den civile Embedsmand, og i ethvert Tilfælde, hvor den gifte Militaire ved særegne Sammenstød af uheldige Omstændigheder skulde komme i en saadan Stilling, at han ikke kunde hævde sin Stands Fordringer, troer jeg, at Staten kan hjælpe og har hjulpet paa andre Maader end ved temporære Understøttelser; naturligtvis maatte han da udtræde af Militairstanden.

Jeg skal, efterat have forudskiftet disse Bemærkninger, tillade mig at henvende mig til den ærede Minoritet og gjenemgaae adskillige af de Indvendinger, Minoriteten har troet at burde fremsætte mod Loven. Minoriteten siger saaledes, at Bestemmelsen har forhindret uheldige Giftermaal, og at det er sikkert nok, at den har været gavnlige. Det Første skal jeg ikke bevise, men paa den anden Side troer jeg heller ikke, at det kan benægtes, at den har forarsaget Ulykke, deels ved at hindre Forbindelser, der kunde have været gavnlige for Bedkommende, deels ved at gjøre de Paagjældendes Stilling endnu uheldigere, end den muligen ved selve Ægtekabet var bleven, naar han nemlig for at indgaae Ægtekabet har maattet udtræde af den militaire Stand, og det veed jeg har været Tilfældet. Jeg maa gjentage, at det Spørgsmaal, hvorvidt Ægtekabet i det enkelte Tilfælde vil være til Bedkommendes Vel eller ikke, umuligt kan afgjøres a priori. Det Ægtekab, som synes ubetimesteligt, kan blive til Bedkommendes sande Vel; det, som har Formodningen for sig, kan blive ulykkelig. Ingen kan bedømme Sligt, i intet